

Österåkers kommun
Kommunkansliet

Datum: 2022-02-14
Ärende/nr: VDN 2022/0008

Val- och demokratinämnden

PM - Information till de politiska partierna i Österåkers kommun inför det allmänna valet den 11 september 2022

Uppdrag

I enlighet med beslut i val- och demokratinämnden den 2022 - 04 - 07, § 2:9, presenteras i detta PM förhållningsregler i och kring röstmottagningsställen, dvs. vallokaler och lokaler för förtidsröstning. Detta PM har tidigare varit vägledande för samtliga politiska partier inför valen 2009, 2010, 2014, 2018 och 2019.

Utgångspunkten för dessa förhållningsregler är:

- Vallagen (SFS 2005:837).
- Kommunens lokala ordningsföreskrifter (ÖFS 2003:15).
- Information från Valmyndigheten.
- Information från Polisen.
- Andra relevanta lagar och förordningar.

Torgmöte

Enligt 2 kap ordningslagen (1993:1617) utgör ett torgmöte i samband med en valrörelse en allmän sammankomst för vilket anordnaren ska söka tillstånd.

Valstugor

Ansökan om tillstånd för valstugor (såväl friggebodar som mobila valstugor etc.) lämnas in till polisen. Blanketter finns på polisens webbplats och vid närmaste polisstation. Polisen skickar ansökan på remiss till kommunen för yttrande.

Polisen informerar ”För att underlätta tillståndsprocessen och ge sökanden en så stor möjlighet som möjligt att få sina önskemål tillfredsställda under valrörelsen, är det önskvärt att t.ex. partierna lämnar in en gemensam ansökan för respektive kommun. Det är önskvärt att partierna själva sinsemellan sköter inbokning av platser och tider för torgmöten och bokbord.”

Affischering och högtalarutsändning

I Österåkers kommuns Allmänna lokala ordningsföreskrifter (ÖFS 2003:15), § 10 och § 11, står:

§ 10, Affisch, annons eller liknande anslag får inte utan tillstånd av polismyndigheten sättas upp på sådana husväggar, staket, stolpar, träd, kopplingsskåp, lyktstolpar eller liknande som vetter mot offentlig plats. Tillstånd behövs inte för att sätta upp anslag på tavlor, pelare eller andra liknande anordningar, som är avsedda för detta ändamål.

§ 11, Information, reklam, propaganda eller andra budskap, som riktar sig till personer på offentliga platser, får inte ske genom högtalare eller liknande utan tillstånd från polismyndigheten.

När det gäller affisivering utmed allmänna vägar inom Stockholms län är det Länsstyrelsen i Stockholm som meddelar tillstånd.

Partierna ska efter genomfört val plocka ned affischer och annat valmaterial för att inte skräpa ned i kommunen.

Vallokalerna och röstmottagningsställen

Av vallagen 8 kap § 3 följer att ”På ett röstmottagningsställe eller i ett utrymme intill detta får det inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val.”

Valkansliet tolkar lagen enligt följande:

- Partipolitiskt valarbete är förbjudet i eller i direkt anslutning till ett röstmottagningsställe. Förbudet omfattar bl.a. bärande av partisymboler på kläderna i röstmottagningsstället och vallokal.

Dock är det tillåtet att utanför röstmottagningsställe, bära partisymboler och dela ut valsedlar.

Reklam eller propaganda i form av t.ex. bilar eller affischer eller annan form av reklam med partisymboler, partibeteckning eller propaganda med partisymboler får inte förekomma inom synhåll för vallokal eller röstmottagningsställen.

Av vallagen 8 kap § 4 följer att röstmottagarna ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället. Det betyder att de som befinner sig i eller intill dessa lokaler ska rätta sig efter de anvisningar som ges av röstmottagarna. **En nyhet i vallagen** (8 kap § 4) inför valen 2022 är att den som inte följer röstmottagarens anvisningar får uppmanas att tillfälligt lämna lokalen eller utrymmet, om det är av väsentlig betydelse för genomförandet av röstmottagningen. Kan röstmottagningen på grund av ordningsstörningen inte genomföras får den tillfälligt avbrytas.

Av vallagen 8 kap § 5 följer att väljare som finns på ett röstmottagningsställe eller på en plats som de har anvisats till intill detta när tiden för röstmottagning går ut, skall få tillfälle att rösta innan röstmottagningen avslutas.

Valsedlar och dess ordning

En nyhet i vallagen (8 kap § 2) inför valen 2022 är att valnämnden övertar ansvaret för att lägga ut samtliga valsedlar i valsedelställen. Syftet med lagändringen är att ge

valnämnderna bättre möjligheter att planera kontrollen av valsedelställen samt påfyllnad av valsedlarna.

Partierna ansvarar fortfarande själva för att leverera namnvalsedlar till röstnings- och vallokal. Röstmottagarna ansvarar sedan för att hålla ordning bland dessa valsedlar samt att fylla på dessa i enlighet med den ordning som fastställs av val- och demokratinämnden. Ordningen kommer att finnas anslaget i röstnings- och vallokalerna.

Andra partier än partier representerade i riksdag, kommunfullmäktige och regionfullmäktige ansvarar för att leverera valsedlar till röstnings- och vallokaler. Röstmottagare kontrollerar att partiet som levererar valsedlarna anmält deltagande i valet och placerar sedan valsedlarna i ett eget valsedelställe, i enlighet med den ordning som fastställs av val- och demokratinämnden.

Partivalsedlar och blanka valsedlar ska ställas i bokstavsordning i ett valsedelställe enligt följande:

Riksdag	Region	Kommun
Arbetarepartiet	Arbetarepartiet	Arbetarepartiet
Socialdemokraterna	Socialdemokraterna	Socialdemokraterna
Centerpartiet	Centerpartiet	Centerpartiet
Feministiskt initiativ	Feministiskt initiativ	Feministiskt initiativ
Kristdemokraterna	Kristdemokraterna	Kristdemokraterna
Liberalerna	Liberalerna	Liberalerna
Miljöpartiet de gröna	Miljöpartiet de gröna	Miljöpartiet de gröna
Moderaterna	Moderaterna	Moderaterna
		Roslagspartiet *
Sverigedemokraterna	Sverigedemokraterna	Sverigedemokraterna
Vänsterpartiet	Vänsterpartiet	Vänsterpartiet
Blanka valsedlar	Blanka valsedlar	Blanka valsedlar

* Roslagspartiet har inte begärt utläggning av partivalsedlar.

Namnvalsedlar ska ställas i bokstavsordning i ett valsedelställe enligt följande:

Riksdag	Region	Kommun
Arbetarepartiet	Arbetarepartiet	Arbetarepartiet
Socialdemokraterna	Socialdemokraterna	Socialdemokraterna
Centerpartiet	Centerpartiet	Centerpartiet
Feministiskt initiativ	Feministiskt initiativ	Feministiskt initiativ
Kristdemokraterna	Kristdemokraterna	Kristdemokraterna
Liberalerna	Liberalerna	Liberalerna
Miljöpartiet de gröna	Miljöpartiet de gröna	Miljöpartiet de gröna

Moderaterna	Moderaterna	Moderaterna
		Roslagspartiet
Sverigedemokraterna	Sverigedemokraterna	Sverigedemokraterna
Vänsterpartiet	Vänsterpartiet	Vänsterpartiet
Blanka valsedlar	Blanka valsedlar	Blanka valsedlar

Förtidsröstning

Förtidsröstning sker under perioden 24 augusti – 11 september vid följande lokaler i Österåkers kommun.

Förtidsröstning	Vallokal	Adress
Åkersberga centrum	Biblioteket	Åkersberga centrum
Alceahuset	Lokal i anslutning till receptionen	Hackstavägen 22
Ljusterö	Tempo (cafédelen)	Ljusterö torg
Ingmarsö	Bygdegården Lurkan	Femsundsvägen 29

Öppettiderna för förtidsröstning i biblioteket i Åkersberga centrum och lokal i anslutning till receptionen i Alceahuset ska följa ordinarie verksamhets öppettider. Röstningslokalen för förtidsröstning på Tempo (cafédelen) och bygdegården Lurkan kommer att ha anpassade öppettider. På valdagen den 11 september kommer endast lokal i anslutning till receptionen i Alceahuset vara öppen för förtidsröstning, mellan kl. 08.00 och 20.00.

Valdagen

I Österåkers kommun finns följande valdistrikt och vallokaler. Vallokalerna är öppna mellan kl. 08.00 och 20.00 på valdagen.

Distrikt	Vallokal	Adress
Berga SÖ	Röllingbyskolan	Hackstavägen 31
Berga NV	Röllingbyskolan	Hackstavägen 31
Hacksta Ö	Österåkers gymnasium	Lennart Neckmans väg 22
Hacksta V	Österåkers gymnasium	Lennart Neckmans väg 22
Ljusterö	Ljusterö skola	Mellansjövägen 60A
Roslagskulla-Åsättra	Roslagskulla skola	Rialavägen 4
Rydbo	Rydbo skola	Von Essens väg 9
Skånsta	Sjökarbyskolan	Sjökarbyvägen 24
Flaxenvik-Grindmossen	Skärgårdstadsskolan	Tre gruvors väg 1
Skärgårdstad	Skärgårdstadsskolan	Tre gruvors väg 1
Smedby	Solskifteskolan, hall utanför	Solskiftevägen 8

	klassrum (Ljugård B-huset)	
Säby	Åkerstorpskolan	Trevebovägen 122
Åkerstorp	Åkerstorpskolan	Trevebovägen 122
Österskär V	Österskärskolan	Tunavägen 8
Österskär Ö	Österskärskolan	Tunavägen 8
Söra N	Söraskolan	Luffarbacken 82
Söra S	Söraskolan	Luffarbacken 82
Tuna	Österskärskolan	Tunavägen 8
Svinninge	Skärgårdsgymnasiet	Näsvägen 15
Fredsborg	Skärgårdsgymnasiet	Näsvägen 15
Runö	Skärgårdsgymnasiet	Näsvägen 15
Träsättra	Margretelundsskolan	Manfred Bondes väg 5
Brevik	Margretelundsskolan	Manfred Bondes väg 5
Margretelund	Träsättraskolan	Sjöfågelvägen 1
Björksättra-Högsättra	Träsättraskolan	Sjöfågelvägen 1

OBS! När rösträkningen påbörjas efter kl. 20.00 ska vallokalerna hållas öppna för vem som helst, då rösträkningen är en offentlig förrättning.

De politiska partiernas besök i skolor

Av Skollagen 1 kap, § 5a framgår:

Rektorn beslutar om politiska partier ska bjudas in för att medverka i utbildningen. Om politiska partier bjuds in får antalet begränsas till samtliga de partier som är representerade i antingen riksdagen, vald församling i en eller flera kommuner eller i Europaparlamentet.

Rektorn får även bjuda in politiska partier utifrån ett annat urval än som anges i första stycket, om urvalet sker på en annan objektiv grund.

Om ett begränsat antal politiska partier har bjudits in till en skola enligt första eller andra stycket behöver inte andra politiska partier som har anmält intresse för att medverka i utbildningen ges en sådan möjlighet. Rektorn får dock besluta att eleverna som ett led i utbildningen ska ges möjlighet att på lämpligt sätt ta del av information också från dessa andra politiska partier. Lag (2017:1112).